

بررسی نقش اسطوره در جهان علم

پروانه خسروی زاده

استادیار دانشگاه صنعتی شریف

شاید پیچیده‌ترین سؤال خلقت، مسأله شناخت و چگونگی شکل‌گیری آن است. همان‌طور که تعریف معنی کار ساده‌ای نیست، ارائه مفهومی از شناخت و دستیابی به ابزار شناخت در ذهن انسان نیز بسیار مشکل است. در دیدگاه‌های نوین علوم شناختی، آنچه بیش از هر چیز توجه پژوهشگران را به خود جلب کرده، این است که تحلیل شناخت با توجه به مسائل فرهنگی، اجتماعی و تاریخی صورت گیرد. با توجه به این که اسطوره‌ها در بطن جوامع شکل می‌گیرند، بیانگر فرهنگ خاستگاه خود هستند و پیشینه‌ای به قدمت تاریخ بشریت دارند، در بررسی‌های شناختی نگاهی ویژه به اسطوره‌ها وجود دارد. تجلی حضور اسطوره در باورها و آیین‌های مذهبی، آداب و سنن قومی، و حوزه هنر از پیشینه پژوهشی غنی برخوردار است اما بازتاب آن در دیدگاه‌های علمی کمتر مورد توجه بوده است. نوشتار حاضر، با هدف بازکاوی زیربنای شناختی انسان، نگاهی نو به حضور اسطوره در محافل علمی دارد و تأثیر آن را بر حوزه علم می‌کاود.